

ភាគទី ៧

ការទិរទេសបាណ្ឌពក្សត្រិយ៍

បាណ្ឌពក្សត្រិយ៍ ដេដ្ឋកនិដ្ឋាទាំង ៥ អង្គ ព្រមដោយទ្រៅបទី ទេវីដែលត្រូវគេនិរទេសចាកភារា ក៏ស្តេចនាំគ្នាចរលីលា ចេញពីក្រុង សន្សឹម ៗ ទៅ បែរព្រះភក្ត្រឆ្ពោះទៅអរញ្ញប្រទេសដែនដងព្រៃ, ព្រះ ភក្ត្រស្លក់ស្លាំង, ព្រះឱស្ឋស្លតក្រៀម, ព្រះនេត្រអាប័នតរស្មី ។ អ្នក បានជួបប្រទះឃើញស្តេច តាមផ្លូវតាមព្រៃក៏ដកដង្ហើមធំរាល់ ៗ គ្នា ។ ស្តេចនាំគ្នាគ្រាច់យាត្រាតក្រុកទៅលែងចរចា ហាក់ដូចជាថា បើបើក ព្រះឱស្ឋត្រាស់ចេញទៅ ក្រែងហួសកម្លាំងហឫទ័យ ដែលនឹងទទួល ទ្រាំទ្របាន ។ នៅវេលាមួយក្សត្រិយ៍ ១ អង្គក្នុងពួកនោះ លាន់វាចា ចេញមកថា «តាំងវេលានេះរហូតទៅទល់នឹងពេលដែលខ្ញុំបាន ឃើញក្បាល ទុរយោធន៍ ដោតនៅចុងព្រះសែងធ្នូនេះ ខ្ញុំលែងបាន សេចក្តីស្ងប់ និងសុខចិត្តជាដាច់ខាត » អរជុនថ្លែង ។

សហទេពក៏គិតឃើញប្រហែលគ្នាដែរ ទើបឆ្លើយឆ្លងតាំងសច្ចា ប្រណិធានរបស់ខ្លួនថា «ខ្ញុំនឹងមិនតម្លោះធ្នូនេះ រហូតដល់ព្រៃព្រួញធ្នូនេះ បានស៊ីសាច់ដឹកឈាមអាចោរកំណាចទាំងនោះជាមុខឡើយ» ។

អង្គទី ៣ អស្សុជលជោកភក្ត្រា មានបន្ទូលឆ្លើយឆ្លងឡើងថា «កាលវាមើលងាយ ទ្រៅបទី ខ្ញុំទប់ទឹកភ្នែកមិនបានសោះ ប៉ុន្តែឥឡូវ

នេះ ខ្ញុំតាំងសច្ចាប្រណិធានទុកក្នុងចិត្តថា ខ្ញុំនឹងមិនសឹកក្របីនេះចូល ក្នុងស្រោមឡើយ លុះត្រាតែខ្ញុំបានយកឈាមអាពួកអប្បល័ក្ខណ៍ ទាំងនោះ មកលាបមុខក្របីនេះជាមុនសិន ទើបបានខ្ញុំសឹកចូលក្នុង ស្រោម » ។

អង្គទី ៤ នឹកក្តៅក្រហាយក្នុងព្រះទ័យណាស់ ចង់និយាយ ស្បថស្បែកទុកជាច្រើនប្រការ ទើបលើកព្រះហស្តដ៏មាំឡើងបន្លឺវាចា ថា «ដៃនេះនឹងមិនឈប់សម្រាកឲ្យសប្បាយទេ លុះត្រាតែខ្ញុំបាន រំលាងអាពួកកំណាចចិត្តទមិឡ ឲ្យរលីងអស់ទៅអំពីដែនធរណី ទើប ដៃសម្រាកបាន » ។

ចំណែកឯយុធិស្ឋិរមិនត្រាស់ថាអ្វីឡើយ ចេះតែដាក់ព្រះភក្ត្រ ស្រងូតនៅពេលដែលអនុភាតាសច្ចាប្រណិធានផ្សេង ៗ គ្នា មើល ទៅព្រះអាការៈស្រងូតស្រងាត់ពេញទៅដោយសេចក្តីជញ្ជឹង ដូចជា មិនជ្រាបថាមានហេតុភេទអ្វីខាងក្រៅទេ ជ្រាបចំពោះតែហេតុក្នុង ព្រះទ័យប៉ុណ្ណោះ ស្តេចធ្វើដំណើរទៅតាមមាតិ ព្រះសិរឱនក្រុងល ចេះតែរុលក្បាលទៅមុខ ឥតក្រឡេកទតនាយអាយសោះ ព្រះភក្ត្រ ជោកទៅដោយអស្សុជល យូរ ៗ ដកដង្ហើមធំ ។

ឯទ្រៅបទីសោត មើលទៅព្រះភក្ត្រគួរឲ្យអាស្មរជាងស្តេច ប្រុស ៗ អស់នោះពេកណាស់ នាងទ្រង់សំពត់អំបោះ មិនទ្រង់សំពត់ ព្រៃដូចស្តេចស្រ្តីក្នុងព្រះនគរទេ ព្រះកេសាររបស់នាងវែង សំយាក

ធ្លាក់គ្របលើស្មា ព្រះនេត្រគយគន់មើលតែទៅដី ឥតងើបងើយងាក
មើលទៅទីដទៃឡើយ ហាក់ដូចជាសេចក្តីអាម៉ាស់មុខ ដែលនាង
បានទទួលនោះ មកគ្របសង្កត់ព្រះទ័យ មិនអាចឲ្យទុកទៅទីដទៃត
បាន បើចេះតែខំទុកទៅមុខជានឹងទ្វេចំនួនទុក្ខ កាន់តែធ្ងន់ឡើង ។
នាងយាងហាលកំដៅថ្ងៃរាល់ទិវា ឥតវេលាណាដែលហៅថាស្រួល
សោះ ចេះតែត្រូវកំដៅស្បែកឡើយ គ្មានអ្វីចិបបាំងព្រះសិរស្សស្រស់អន់
ក្តៅក្នុងអង្គសោះ ភក្ត្រផ្លូវជង់របស់នាងត្រូវខ្យល់បក់បោកមកតាមផ្លូវ
ក៏ក្រៀមក្រោះអស់រាសី លុះចូលវេលាសន្ធិយារាត្រីកាល ទឹកសន្សើម
ក៏ធ្លាក់ បំព្រំបីដូចជាស្រពស្រោចកក្តានាងហូរហៀររហាម លាយគ្នា
នឹងអស្សុជារា នាងខំយាត្រាតាមព្រះភស្តា មុខគួរឲ្យវេទនាមា-
ល្យាយ ។

ការធ្វើដំណើរតាមផ្លូវនៅគ្រានោះ ពេលវេលាក៏កន្លងរំលងទៅ
កាន់តែច្រើនទិវារាត្រីហើយក្នុងទីបំផុតបានទៅដល់ព្រៃធំមួយឈ្មោះ
ថា «កនកវន» ក្នុងព្រៃនោះឯងឯងខ្លាំងណាស់ ទាល់តែទ្រង់ស្មានថា
យប់សន្ធិយានិងមកដល់នាច់ ។ ខុសពីប្រក្រតី ។ ឯដើមព្រឹក្សាក្នុង
ព្រៃនោះ ដុះជិតប្រកិតគ្នា កម្រព្រានព្រៃណានឹងច្រៀតជើងចូលទៅ
ដល់ ។ អ្នកណាមួយឈានចូលទៅដល់ហើយ ដែលមិនត្រូវបន្លាមុត
ផ្តក់ ឬ ប៉ះទង្គិច នឹងដើមឈើនោះគ្មានឡើយ ។ ការដែលលំបាកជាង
នេះទៀត គឺថា ផ្លូវក្នុងព្រៃនោះពេញទៅដោយដុំថ្មធំតូចរដិបរដុប

កំទេចកំទីដល់ដំបងប៉ះព្រះបាទក្សត្រិយ៍ដេដ្ឋកនិដ្ឋាទាំងនោះ ជា
ដរាបទៅ, ជួនកាលក៏ជ្រុលជ្រកបោកប៉ះទៅលើឈើ លើដុំថ្ម, ជួន
កាលក៏ភ្លាត់ជើងអិលធ្លាក់ទៅក្នុងជង្កុក, ព្រះបាទដែលទន់ក្រសួល
រាល់ ៗ អង្គ ក៏ដាច់ដោចរលាត់រលាញជាដាមខ្ទេចខ្ទី ឥតទីស្រួលក្រង់
ណាសោះឡើយ ទោះបីដល់ម្លឹងហើយក្តី ព្រៃធំត្រឈឹងត្រឈៃនោះ
បានជាទីជ្រកកោនអាស្រ័យម្តប់ម្សាំងដែរមិនឲ្យត្រូវកំដៅព្រះអាទិត្យ
ចែងបាំងខ្លាំងពេក ព្រោះបាំងចិបទៅដោយស្លឹកឈើ ប៉ុន្តែទាំងពីរ
យ៉ាងនោះ មិនដឹងជានឹងវិនិច្ឆ័យថាយ៉ាងណា លំបាកយ៉ាងណាទេ
ព្រោះថាកំដៅព្រះសុរិយា ក៏ដុតពាលកាយឲ្យក្រៀមក្រោះ អាច់អស់
រាសីដែរ ឯបន្លាសោតក៏មុតផ្តក់រលាត់ ដាច់សាច់ចេញឈាមដែរ ។

ទីព្រៃស្រោងស្រឹងនោះ តែដល់ព្រលប់ព្រលឹល ៗ ហើយ ក៏ឯងធិត
ឈ្នប់ហាក់ដូចជាយប់ជ្រៅណាស់, រាត្រីសត្វក៏ចេញចាកទីលំនៅ
យាសយំទ្រហឹងអឹងកងតាមភេទភាសា គោចររកស៊ីក្នុងព្រៃធំស្ម
សាន ។ បាណ្ឌពក្សត្រិយ៍ ដែលត្រូវគេនិរទេសពីនិវេសន៍រាំងជ័យ ត្រូវ
ត្រាច់រុកព្រៃមកដល់ក្រុងទឹកនៃនេះ ត្រូវជួបប្រទះនឹងភ័យក្នុងព្រៃ
មុខគួរឲ្យស្ងប់ស្ងែងនេះ មួយលើកទៀត ទ្រង់ផ្លាស់ប្តូរដាក់វេនគ្នា នៅ
ចាំយាមប្រយ័ត្នការអន្តរាយ ឲ្យគ្រប់ ៗ អង្គ មានវេលាផ្ទៀសម្រាកព្រះ
កាយបានតែមួយស្របក់ ៗ មួយអង្គតែប៉ុណ្ណោះ គ្រាន់នឹងឲ្យមាន
កម្លាំងចេញចរយាត្រាទៅពីព្រលឹម ផ្ទៀងតែបន្តិចបន្តួចដូចគេរត់គេដេញ

បានធ្វើវត្តិកាល ឲ្យកន្លងទៅរហូតដល់ភ្លឺដោយទំនងដូច្នោះ ។

លុះព្រឹកឡើង បាណ្ឌពក្សត្រិយ៍កំពុងតែនិទ្រានៅឡើយ ព្រោះ ក្នុងអរញ្ញប្រទេសនោះ ឯងតសូន្យសុងគ្មានពន្លឺរស្មីលេចចូលទៅដល់ ប្រាប់ពេលម៉ោងឡើយ មិនឃើញខែ មិនឃើញផ្កាយ ជាគ្រឿង សំគាល់ឲ្យដឹងវត្តិកាល ថាគោចរទៅហើយ បានប៉ុណ្ណោះប៉ុណ្ណោះ យាម ឬម៉ោង សង្កេតដឹងបានតែដោយសារអាស្រ័យសម្លេងសត្វព្រៃ ព្រៃសកយំ ។ បាណ្ឌពក្សត្រិយ៍យាងផ្ទំនៅក្នុងព្រៃកនរវននោះ ទម្រាំ តែលេចចេញវាលក៏ច្រើនទិវារាត្រី ប៉ុន្តែចំនួនប៉ុន្មានយប់ប៉ុន្មានថ្ងៃ ទ្រង់កំណត់ចាំមិនបានឡើយ ព្រោះនឿយព្រួយលំបាកព្រះកាយ ពលពេកណាស់ ដោយគ្រាច់ចរវិលវល់ក្នុងព្រៃអស់កម្លាំងល្អិត ល្អៃ ព្រះហឫទ័យក៏ស្ងួលស្ងោរទៅផងដែរ ទាល់តែភ្លេចនឹកគិតដល់ រឿងថ្ងៃខែ ដែលកន្លងរំលងទៅហើយនោះ គ្រាន់តែចាំបានខ្លះដោយ ស្រពេចស្រពិល ។

ថ្ងៃមួយទ្រង់តើនឡើងហើយ ក៏នាំគ្នាយាងឆ្ពោះទៅទិសខាង ជើងទៅដល់ដោយព្រៃមួយកន្លែងទាំងមិនដឹងខ្លួន បានឃើញពន្លឺឆ្លុះ មកពីខាងមុខក្នុងរយៈទិដ្ឋិឆ្ងាយ ប្រហែលគ្នានិងពន្លឺដែលឆ្លុះចូលទៅ ក្នុងអណ្តូងដ៏ជ្រៅ ទ្រង់មានសេចក្តីសង្ឃឹមនឹងធូរស្រាលក្នុងទ្រូងតែ រាល់ ៗ អង្គ ខំនាំគ្នាឆ្ងរយាងសំដៅ ទៅក្រុងពន្លឺនោះ មួយស្របក់ ក៏ បានចេញផុតអំពីព្រៃធំ ទៅដល់កន្លែងដែលមើលឃើញពន្លឺពីចម្ងាយ

ទីនោះជាទិវាលខ្សាច់ធំ ឥតមានព្រឹក្សាលតារល្លិស្មៅព្រៅ សូម្បីតែ មួយដើមដុះនៅទីនោះសោះឡើយ ។ ដំណើរដែលនឹងដើរឆ្លងកាត់ វាលខ្សាច់ធំធេងនោះទៅជាការលំបាកមិនតិចតួចទេ និងអាចឆ្លង កាត់ទៅបាន មានសត្វឱដ្ឋមួយពួកប៉ុណ្ណោះ ដែលជាសត្វអត់ធន់ជាង គេ ។ ចំពោះបាណ្ឌពក្សត្រិយ៍ ឃើញថាជាការលំបាក ជាងដើររុករុល ក្បាលក្នុងព្រៃ ទ្វេដប់ភាគទៅទៀត ព្រោះថាទ្រង់មានរាងកាយទន់ភ្លន់ ល្ងន់ល្ងើយស្បើយកម្លាំងណាស់ ដោយដើរផ្លូវមកជាយូរថ្ងៃណាស់ ហើយ កំដៅថ្ងៃស្ងោតក៏ក្តៅដល់ទីទៀតផង និងដាក់ជើងជាន់លើ ស្មៅរុំកើត ក្តៅជាងដើរក្នុងព្រៃប្រហែលដប់ភាគ ។ រស្មីព្រះអាទិត្យ ចែងចាំងមកត្រូវដុំក្រួស ឬថ្មតូច ៗ ក៏បែកចេញរស្មីឆ្លុះព្រាត ៗ ចាំង ចូលក្នុងចក្ខុទ្វារបីដូចជាកញ្ចក់ ដែលត្រូវរស្មីព្រះអាទិត្យ ធ្វើឲ្យឯងត ព្រិលស្រវាំងភ្នែកដើរស្ទើរតែមិនរួចកំដៅធ្វើឲ្យទៅជាស្លូតខៈកស្រែក ទឹក ឯរឿងទឹកជីកក្នុងទីនោះវិញ កុំគិតរកល្អជាង ឥតឃើញហេតុឲ្យ ដឹងជាទំនងថា នឹងមានទឹកក្រងកន្លែងណាសោះឡើយ ។ ទ្រង់ សំគាល់ក្នុងព្រះទ័យថា ទ្រង់មុខជាដួលដាច់ខ្យល់ស្លាប់ក្នុងទីនោះ មិនខានទេ ដ្បិតអស់ព្រះកាយពលល្អិតល្អៃពេញបន្ទុកមកហើយ ព្រែងនឹងលើកជើងឈានដើរទៅមុខទៀតរំរួច ។ ដើមព្រៃព្រឹក្សាដុះ រុយ ៗ ខ្លះដែរនៅកន្លែងនោះ ប៉ុន្តែមិនជាទីត្រជាក់ត្រជុំដូចក្នុងព្រៃធំ ទេ ព្រះពាយបក់ជាត់ដោយទាំងកំដៅថ្ងៃមកផង ប៉ះត្រូវក្រក្រដែល

ស្នូតក្រៀម រិតតែក្រំក្រៀមណាស់ទៅទៀត ។ ទោះបីដល់ទៅឆ្នោះក្តី ក៏ទ្រង់ចេះតែបច្ចុលបងបង្កនព្យាយាមដើរឆ្លងវាលខ្សាច់ ឬហៅថា «ទន្លេខ្សាច់» ទៅទាល់តែព្រលប់ទៀបយប់អស្ចង្គត ។ វេលានោះ ទ្រង់បានឃើញអាស្រមមួយខ្នងតូច មានព្រៃឈើ និងស្រះទឹកជ្រៅនៅ ទិសខាងកើត ជាទីត្រជាក់ត្រជុំមនោរម្យសប្បាយ ល្មមនឹងបំបាត់ទុក្ខ វេទនាដែលនឿយព្រួយមកតាមមាតា ឲ្យបានស្រាលស្បើយខ្លះ ទើប ទ្រង់យាងចូលទៅរកទីនោះ សំចតនៅក្នុងអាស្រម ហើយអាស្រ័យ ទឹកក្នុងស្រះនោះ គ្រាន់នឹងរក្សាជីវិតទុកឲ្យរស់នៅតទៅមួយគ្រា សិន ។

អាស្រមនោះតាំងនៅក្នុងព្យាបាលីមាល័យ ។ បាណ្ឌពក្សត្រិយ៍ តាំងព្រះហឫទ័យនឹងអាស្រ័យនៅក្នុងអាស្រមនោះរហូត ១២ ឆ្នាំ តាមកំណត់ច្បាប់និរទេស ។ មានភ្នំទំនងជាបរិវារព័ទ្ធជុំវិញ សឹងពាស ពេញទៅដោយព្រឹក្សាលតាជាតិផ្សេង ៗ ជាដង្កុំដង្កោល ត្រសុំ ត្រសាយសាខា ហាក់ដូចជារយ៉ារិយោលរយោនរយាន មានទាំង ស៊ីមទ្រុមគុម្ពឈើ ស្លឹកស្លោមជិតឯងតសូន្យសុង មុខគួរឲ្យខ្លាចព្រិ ព្រួចពាមា ព្រៃនោះឯងប្រាកដជាធម្មជាតិគាក់តែងឲ្យកើតឡើង យ៉ាងនេះ មិនដែលមាននរណាអាចហ៊ានឈានជើងដើរចូលទៅ កាប់កាត់ព្រៃនោះសោះឡើយ ។ តាំងពីកាលណា ៗ មកហើយ មិន ដែលឮសូរសម្លេងមនុស្សណាម្នាក់ ដើរចូលទៅរកក្នុងមហារននេះ

ដល់ម្តងសោះឡើយ ។ រាល់តែរដូវ មើលទៅព្រៃព្រឹក្សានោះចេះតែ លូតលាស់ស្រស់ខៀវជាធម្មតាគួរជាទីស្នេហា នៃអ្នកដែលបានទៅ យង់យល់ ឬម្យ៉ាងទៀត គួរហៅថាជាទីត្រជាក់ភ្នែក ក្នុងគិម្ពរដូវ ក៏មិន សូវក្តៅពេក ក្នុងហេមន្តរដូវ ក៏មិនសូវរងាណាស់ ប៉ុន្តែពេលស្រួល បំផុត គឺក្នុងវស្សានរដូវត្រូវភ្លៀងធ្លាក់ ជាទីត្រជាក់ត្រជុំជាងរដូវទាំង ពួង ។ មេឃមីរិច្ចបាំងសុរិយាកាស រមែងឲ្យកើតស្រទំស្រទន់ ត្រជាក់ អាកាសធាតុ ទាំងម្តប់ដោយស្លឹកព្រៃព្រឹក្សាជាតិអម្បាលនោះ បាំងខាំងខ័ណ្ឌមួយជាន់ទៀត ក៏រិតតែធ្វើឲ្យត្រជាក់ដែនពសុធាទ្វេ ឡើង មានទាំងទឹកសន្សើម និងទឹកភ្លៀងធ្លាក់រឿយ ៗ រ៉ុយ ៗ បំប្រុយ ចុះមកប្រោះព្រំលើគុម្ពឈើតូចធំទាំងឡាយ គិណជាតិបានទទួល ធាតុត្រជាក់នៃធម្មជាតិហើយ ក៏លូតលាស់ខៀវស្រស់រមីតដេរដាស ទាំងផ្ទៃធរណីមើលទៅគួរជាទីទស្សនា កលបីដូចជាព្រំចៀមចំ ដែល គេយកទៅលាតត្រដាងក្រាលទុកនៅទីនោះ ។ មានទាំងហ្វូងសត្វ ចតុប្បាទយំគឹកកងរំពងព្រៃ លាយច្រឡំទៅដោយសម្លេងបក្សីយំ ច្រវែច្រាវអ៊ឹងអាប់ទាំងដែនដងពនាល័យ ។ គន់ពីនេះទៅទៀត មាន ទាំងជ្រោះជ្រលងដងអូរ ផ្លូវទឹកហូរចុះទៅតាមចន្លោះថ្ម ឮសូរសន្ធឹក ឈ្ង ៗ ន ៗ ទីខ្លះហូរចាក់ទៅប៉ះលើដែនសិលា ខ្លាតគ្រាប់ទឹកបំប្រុយ ហុយជាផ្សែង ជួនកាលហូរចោះទៅលើផ្ទាំងថ្ម ហើយហូរចាក់ទៅ ភ្លាំង ៗ ភ្លុង ៗ ប្រោះខ្ទង់ជារំលុងរអាង ។ ផុតពីនោះទៅ ក៏ហូរសាច

រាជប្រតិបត្តិការទៅតាមគុណ្ណឈើ គល់ព្រឹក្សាទាំងឡាយ សម្រាប់ដប់
ល្បែងព្រឹក្សាលតាជាតិទាំងពួង ឲ្យល្អល្អៗខ្សែស្រស់ជាតិច្ចរាល់រដូវ
កាល ។ ឯព្រៃនោះជាទីលំនៅអាស្រ័យនៃទេព្រក្សទាំងឡាយ ជួន
កាលមើលទៅប្រហែលហាក់រូបភាពចម្លងនៃនិរយភូមិ ជាទីពន្លឹក
មុខគួរឲ្យស្ងប់ស្ងែងព្រឹក្សាច ក្នុងកមលហឫទ័យយ៉ាងក្រៃលែង ។

នៅទីបំផុតនៃការពនេចរដើរព្រៃរបស់បាណ្ឌពក្សត្រិយ៍ ក៏ឈប់
ស្ទើរត្រឹមប៉ុណ្ណោះ ឃើញថាល្មមសមគួរតាមកតិកាសញ្ញានិរទេស
ហើយ ។ បាណ្ឌពក្សត្រិយ៍ បានអាស្រ័យនៅក្នុងព្រៃនោះ គ្រប់ ១២
ឆ្នាំតាមកម្រិតហើយ អាស្រ័យតែផ្លែឈើ, មើមឈើ, បន្លែព្រៃ និង
សាច់សត្វ ដែលទ្រង់ផ្លែសរបាន មកជាអាហារចិញ្ចឹមព្រះជន្ម ។ នា
ថ្ងៃមួយនោះ ក្នុងរវាងដែលនៅព្រៃ អរជុនភ្នកនឹកដល់រឿងដើម ទើប
បញ្ជូញវិចារិកថា «ខ្ញុំនៅមានសេចក្តីឆ្ងល់ថា មនុស្សណាម្នាក់ដែល
ក្រៀមក្រំ ទុក្ខទ្រមដូចយ៉ាងខ្លួនខ្ញុំមានដែរឬទេ ? យើងប្រាត់
ប្រាសចាកព្រះនគរ, ចាកចោលទ្រព្យសម្បត្តិ និងគណៈញាតិភូតធំ
ទាំងឡាយ, រាល់ ៗ ថ្ងៃ ដែលកន្លងរំលងផុតទៅហើយ មានតែទ្វេ
សេចក្តីសោកសៅរបស់យើង ឲ្យចេះតែពេញពោកពុំឡើង បីដូច
ជាចេះតែបន្ថែមទុក្ខសោកមកលើយើងពេញព្រៀបជានិរន្តរ៍, កាល
ព្រមទាំងទើបចូលទៅក្នុងទីប្រជុំហើយ ត្រូវគេចាប់សម្រាតសំពត់អាវ
នាង ផ្ទាញ់ផ្ទាលឲ្យយើងអាម៉ាស់មុខ ក្នុងទីចំពោះមុខអ្នកតូចអ្នកធំ

ទាំងពួង ការប្រមាថមើលងាយគ្នាក្នុងទីប្រជុំជនដូច្នោះ ឈ្មោះថា
ប្រមាថដោយក្លាហានណាស់ ហួសចិត្តស្ត្រីដែលពេញទៅដោយ
សេចក្តីអៀនខ្មាស និងទប់ទល់បាន យ៉ាងទេវីនឹងទ្រាំបានដែរឬ ? អើ
ម្តេចក៏គ្រានោះ ខ្ញុំមិនក្របែលអាព្វកកំណាចអស់នោះឲ្យខ្ទេចខ្ទីទៅ ?
ឱអនិច្ចា ! ទាល់តែថ្មើរនេះហើយ បានរារកយករឿងដែលកន្លង
ហួសទៅហើយ នោះមកតំណាល តើនឹងមានប្រយោជន៍អ្វី ? » ។

ក៏មិនបានឮដូច្នោះហើយ ក៏ឆ្លើយឆ្លងឡើងថា «មិនតែប៉ុណ្ណោះ
ទេ ក្តារដែលលេងភ្នំគ្រាក្រោយបំផុតនោះ មិនមែនគ្រាន់តែធ្វើវិបារ-
ណញ្ញាណរបស់យើងឲ្យងងឹតទៅប៉ុណ្ណោះ វាថែមទាំងធ្វើចក្ខុរបស់
យើងឲ្យងងឹតទៅទៀតផង, ក្នុងជាន់នោះ យើងឃើញផលអាក្រក់
យ៉ាងច្បាស់ក្រឡែត ៗ យើងក៏នៅតែចេសក្តាលនឹងគេទៀត ទាល់
តែបោសរលីងធេងដូចជាគដ, ឥឡូវនេះនឹងបានជាផលប្រយោជន៍
អ្វី ដែលយើងយំស្តាយទឹកដោះកំពប់ខ្មាយអស់នៅហើយ ? អើ ! ក៏
កាលដែលខត្តិយរាជលើកលែងគ្រប់គ្រងសច្ចៈនិងធម្មៈសោះ ហើយ
សែរទៅប្រព្រឹត្តក្នុងបទដែលវិន័យហាមប្រាមមិនឲ្យប្រតិបត្តិវិញ ក៏
បានឈ្មោះថាទ្រង់លើកលែងធ្វើជាក្សត្រិយ៍គ្រងរាជ្យ, កម្មប្រកាស
មកថា «រាជសម្បត្តិ និងរាជអាណាចក្រនៃខត្តិយរាជនោះរមែងត្រូវ
គេរឹបយក, ទាំងខ្លួនខត្តិយរាជនោះសោត ក៏រមែងត្រូវអានុភាពនោះ
ធ្វើទោស ឲ្យគ្រប់គ្រងជីវិតដោយសន្តោស មានអាការៈដូចជាអ្នក

ទោសដែលលោកនិរទេស ឲ្យចេញទៅនៅព្រៃព្រោះហេតុតែល្បែង»
 រឿងក្រុងនេះ ក្នុងព្រះគម្ពីររបស់យើងបានចែងទុកថា «ការលេង
 ល្បែងភ្នាល់ជាការបាប» មិនដូច្នោះទេឬ ? ឥឡូវនេះ យើងបាន
 ទទួលវិបាកនោះ សមតាមគម្ពីរពោលទុកមកមែនឬទេ ? យើងខូច
 បង់ព្រះនគរ, ខូចឥស្សរភាព, ខូចសព្វសារពើវត្ថុ គង់នៅសល់តែជីវិត
 ដែលឥតកិត្តិយសប៉ុណ្ណោះ, យើងទៅអ្នកភ្នាល់និងគេឥតគំនិត អស់
 ប៉ុន្មានក៏អស់ទៅ ចេះតែកើបកោយចាក់ទៅទាល់តែរលឹងក្រឹង ហ្នឹង
 ហើយមកតែពីសេចក្តីឆ្កួតរបស់យើងមិនមែនឬ ? ឥឡូវនេះយើង
 ជាប់នៅក្នុងជុកជងហើយមិនមែនឬ ? ប៉ុន្តែជារឿងរ៉ាវដែលកន្លងផុត
 ទៅហើយ មិនគួរនឹងនាំយកមកនិយាយថ្វីទេ ឲ្យតែរលំបែកពពុះ
 មាត់ឥតអំពើសោះ, យើងធ្វើខ្លួនយើងមិនស្រួលឯង ៗ ឲ្យមនុស្ស
 ពេញលោកគេសើចឡកឡើយបាន, យើងបន្ទាបខ្លួនចូលទៅលេង
 ល្បែងស្តាទាល់តែចាញ់អស់ធនធានរលឹងធេងហើយ ក៏នៅតែមិន
 ស្តប់ស្តល់ ថែមទាំងព្រមសុខចិត្តឲ្យគេនិរទេសខ្លួន ព្រោះតែល្បែង
 នោះផងទៀត, សេចក្តីសន្យាការនិរទេសពួកយើងនេះ វាធ្ងន់ខ្លួន
 ណាស់ វាចង់រឹតយើងមាំពេក ទាល់តែធ្វើខ្លួនមិនរួច ស្មើដូចជាគេ
 ឲ្យមកស្លាប់ក៏ថាបាន»។

នកុលក៏បានស្តាប់ភ័យ អភិប្រាយសព្វ ៗ ទៅ ក៏ទ្រង់ព្រះកន្សែង
 ដោយគិតរំពឹងដល់ហេតុការណ៍ ដែលកន្លងទៅហើយនោះ និងហេតុ

ការណ៍ទៅខាងមុខទៀត ដែលនឹងត្រូវបានប្រទះក្នុងថ្ងៃ ៗ ទៅ
 ទ្រង់ឈឺចិត្តជាទីបំផុត ទើបមានបន្ទូលថា «ឱ ! គ្រាគ្រោះថ្នាក់វិបត្តិ
 សាត់មកដល់ បើទុកជាបុរសណាមួយឃុំក្រុងស្មារតីបាន គង់តែនឹង
 លោតចោលទូកដែលកំពុងលិចមុនរបស់ដទៃដែរ ប៉ុន្តែពេលនោះ
 អស់ផ្លូវកែខែ ហេតុភេទដែលកំពុងតែប្រព្រឹត្តទៅហើយ រៀបរយលេងតែ
 សាច់ឈាមរបស់គេ និងលះចោលមិនកើត » ។

សហទេពឆ្លើយបន្ថែមមកទៀតថា «ឱព្រះ ! សម្លេងដែល
 ទ្រាបទីប្លែកក្នុងបន្ទប់ប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីនោះ វានៅតែឮជាប់នឹងក្រចៀកខ្ញុំ
 ដល់សព្វថ្ងៃនេះ ព្រះទេវីត្រាស់ត្រូវតាមច្បាប់ហើយថា «ព្រះរាជ
 ស្វាមីរបស់នាងធ្លាក់ទៅក្នុងឋានៈ ជាទាសាហើយ រមែងគ្មានអំណាច
 តាមផ្លូវច្បាប់ដែលនឹងលក់នាង ឬនឹងយកនាងទៅដាក់ភ្នាល់, ហេតុ
 ម្តេចក៏យើងមិនលើកយកច្បាប់នេះមកដដែកតវ៉ា ហើយសូមឲ្យ
 ដំណើរការទៅតាមច្បាប់នោះ ? ប៉ុន្តែគ្រានោះ កំពុងជ្រួលច្របល់
 ទាំងគេទាំងឯង គ្មានអ្នកណានឹកឃើញទាន់ រលំតែទៅគិតអាណិត
 នាងគ្រប់ ៗ គ្នា, អ្នកតូច អ្នកធំ បណ្តាដែលនៅក្នុងទីប្រជុំជននោះជា
 ច្រើននាក់ អត់ទ្រាំមិនបាន ក៏ស្រែកទឹកភ្នែកតាម ៗ គ្នា រៀបរយលេងតែ
 ទុរយោធន៍ម្នាក់ឯងប៉ុណ្ណោះ, ខ្ញុំចង់ដឹងណាស់ថា ចិត្តថ្លើមរបស់វាដូច
 ម្តេចទៅអេះ ? » ។

យុធិស្ឋិរអង្គុយស្តាប់អនុជទាំង ៤ អង្គសន្ទនាគ្នា រហូតមកដល់

វេលានេះ ដោយទ្រង់មិនចង់យល់ទាស់សោះ ប៉ុន្តែខំអត់មិនបាន ទើបឆ្ងាយចេញជាព្រះបន្ទូលជាផ្លូវប្រលោមចិត្តអ្នកថា «ល្ហើយកុំ! កុំ តូចចិត្តថ្មី ! យើងបានស្សៀមទុកហើយថា «នឹងធ្វើការកំហឹងវិញឱ្យ ទាល់តែបានសម្រេចផល» ក្នុងឋានៈនៃក្សត្រិយ៍ យើងត្រូវតែប្រតិបត្តិ ការឱ្យសមតាមពាក្យ ដែលបានសច្ចាប្រណិធានទុកមករាល់ម៉ាត់, ទាំងនេះព្រោះតែកម្មរបស់យើង យើងត្រូវតែទទួលសោយទុក្ខវេទនា ទាំងនេះទៅចុះ យើងចៀសវាងគេចចេញទៅឯណា ក៏មិនរួចដែរ, របស់ដែលត្រូវវិបត្តិ ក៏ត្រូវតែវិបត្តិទៅជាមិនខាន, របស់ដែលវិបត្តិ ហើយសោត ក៏បានវិបត្តិរួចទៅហើយ, មុខងាររបស់យើងវេលានេះ មានតែចៀសវាងភយន្តរាយ លាក់ខ្លួនពួនមុខ ទៅតាមសេចក្តីសន្យា បន្តិចទៀតតែប៉ុណ្ណោះ, សេចក្តីលំបាកតោកយ៉ាករបស់យើង ក៏ ស្រាលស្បើយអស់ហើយ» ។

កិច្ចសន្យាដែលបាណ្ឌពក្សត្រិយ៍ ត្រូវប្រតិបត្តិនៅវេលានេះ ឈ្មោះថា ផុតអស់ហើយ នៅតែក្រុងលាក់ខ្លួនអាត្មាឲ្យផុតភ័យ រក្សា ខ្លួនទុកឲ្យបានគង់ លុះគិតឃើញយ៉ាងនេះហើយ បាណ្ឌពក្សត្រិយ៍ ភាគ ក៏នាំគ្នាផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងជាជឿយ ៗ ទៅ ចេញពីទីនេះ ទៅនៅទី នោះ ដូចជាមនុស្សកំសត់ទុក្ខិតដើរដេកដោយព្រែកប្រហែលគ្នា ។ ការដែលត្រាច់ពេលទៅដូច្នោះ រមែងមានភ័យនៅជុំវិញខ្លួន តែង នឿយព្រួយលំបាករូបកាយជាធម្មតា ព្រោះមានសភាពតាមធម្មតា

របស់រូបកាយតែងអន្ទោលទៅតាមខ្លួនប្រាណដូចស្រមោល និង ចៀសវាងឲ្យផុតទៅមិនបានទេ គឺត្រូវកំដៅថ្ងៃ, សេចក្តីក្រហល់ ក្រហាយ ស្រេកទឹក ឃ្លានបាយ សេចក្តីនឿយព្រួយព្រះកាយពល ព្រះបាទាដែលធ្លាប់តែទន់ភ្លន់ត្រសុសត្រសូល ក៏ប្រែខ្លួនទៅជាក្រោះ ក្រិនពុរពង បន្លាមុត ដល់ដំបប់ប៉ះបែកចេញលោហិត របស់ទាំងនេះ ជាទុក្ខវេទនារាល់គ្រាដែលទ្រង់នាំគ្នាត្រាច់សព្វរឺត្រង់ណោះទៅ ត្រង់ណោះ ។

វារៈមួយនោះ ទ្រង់យកអាវុធសម្រាប់អង្គទៅលាក់ទុកលើមែក ឈើ ហើយនាំគ្នាចូលទៅកាន់ក្រុងវិរាដ ដើម្បីនឹងលាក់ខ្លួនពួនអាត្មា នៅក្នុងក្រុងនោះឲ្យផុតចាកភយន្តរាយ ។ ព្រោះហេតុថា កិច្ចសន្យា ការនិរទេសបានបញ្ញត្តិទុកថា «បើពួកកោរពបានជួបប្រទះឃើញខ្លួន ក្នុងរវាងពេលសន្យានេះសោត ពួកបាណ្ឌពត្រូវតែត្រឡប់ទៅដើរព្រៃ សាជាថ្មីវិញ កំណត់អស់រយៈកាល ១២ ឆ្នាំទៀត» កតិកាត្រង់នេះ ពួកបាណ្ឌពត្រូវប្រតិបត្តិ និងត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នអង្គឲ្យមែនទែន ឲ្យទៀង ទាត់តាមសន្យា ។

ភាគទី ៨

ព្រះរាជាគ្រូខនរាជ

សម័យមួយ ព្រះបាទវិរាដគង់លើរាជាសនៈ ក្នុងព្រះទីនាំង
 វិនិច្ឆ័យ មានអាមាត្យមុខមន្ត្រីបង្គំគាល់ត្រៀមប្រតិបត្តិ ទ្រង់ព្រះសណ្តាប់
 ដីកា និងពាក្យស្រែកថ្លែងទុក្ខរបស់បណ្តារាស្ត្រ កំពុងតែទ្រង់វិនិច្ឆ័យ
 ឲ្យទៀងទាត់សុចរិតទៅតាមយុត្តិធម៌ដល់ពួកដែលត្រូវគេបៀត
 បៀន ។ ខណៈនោះទ្រង់ទតទៅឃើញប្រុសបួនប្រាំនាក់តែងកាយ
 យ៉ាងចាស់ក្រំគ្រាវយករយាកឈរនៅក្បែរទ្វារព្រះរាជវាំង ទើបមាន
 ព្រះរាជឱង្ការឲ្យរាជក៍ដង្ហាក់ទៅសាកសួរថា អ្នកទាំងនោះជាអ្នក
 ណា ? មកមានការអ្វី ? កាលបានទ្រង់ព្រះសណ្តាប់សេចក្តីនោះ
 ហើយ ត្រាស់ឲ្យហៅចូលមកដល់មុខព្រះទីនាំង ទ្រង់ព្រះរាជទាន
 ឱកាសឲ្យគេក្រាបទូលសេចក្តីដល់ព្រះអង្គតាមការណ៍ពិតត្រង់ ។
 គ្រានោះ អង្គមួយក្នុងពួកបងប្អូនទាំង ៥ បានក្រាបទូលថា «គ្រោះ
 អាក្រក់មុខគួរឲ្យស្វែងដែលបានឧប្បត្តិឡើងដល់មហារាជយុធិស្ឋិរ
 ប្រហែលជាបានជ្រាបដល់ព្រះអង្គរួចហើយ ឯគ្រោះថ្នាក់របស់ពួក
 ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនេះជាភាគមួយក្នុងព្រះគ្រោះនោះដែរ គឺពួកទូល
 ព្រះបង្គំជាខ្ញុំរាជការនៃមហារាជយុធិស្ឋិរ កាលព្រះអង្គត្រូវគេនិរទេស
 ចេញពីព្រះនគរហើយ ពួកទូលព្រះបង្គំក៏រងាក្នុងចិត្ត ដ្បិតគ្មានទីពឹង

ពាក់ ទើបត្រាច់ស្វែងរកចៅហ្វាយនាយដ៏សមគួរឲ្យបានជាទីពឹងពាក់
 តទៅ បានឮព្រះកិត្តិគុណរបស់ព្រះអង្គ ដែលទ្រង់អើពើណាស់នោះ
 ទៅដឹកនាំពួកទូលព្រះបង្គំឲ្យបានមកដល់ទីក្រុងនេះ ពួកទូលព្រះ
 បង្គំមានបំណងនឹងមករកសុំមុខការធ្វើក្នុងព្រះរាជសំណាក់ណាមួយ
 តែគ្មានព្រះរាជាអង្គណាទទួលយកសោះ ចេះតែបដិសេធរាល់នគរ
 ក្នុងទីបំផុតបានមកដល់ក្រុងនេះ ពួកទូលព្រះបង្គំសូមប្រគល់កាយ
 ថ្វាយជីវិតចំពោះព្រះអង្គ សូមជ្រកកោនក្រោមម្លប់ព្រះពោធិសម្បត្តិ
 បារមីតទៅ» ។

ព្រះរាជាបានទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ពាក្យនោះហើយ ក៏ស្តុតព្រះ
 ហឫទ័យពន់ប្រមាណ បែរព្រះភក្ត្រទៅខាងសេនាបតី មានព្រះរាជ
 តម្រាស់ថា «ការនិរទេសយុធិស្ឋិរ ដោយផ្លូវអយុត្តិធម៌នេះ ធ្វើឲ្យយើង
 ជាភាគសម្ព័ន្ធមិត្រនឹងទ្រង់ កើតទុក្ខទោមនស្សយ៉ាងខ្លាំង ហើយធ្វើឲ្យ
 បណ្តារាស្ត្រពាសពេញដែនដី បានសេចក្តីព្រួយលំបាកជាអនេក
 រាស្ត្រមានចំនួនរាប់ពាន់នាក់នាំគ្នាត្រឡប់ត្រឡិន ប្រឡូកប្លូកប៉ាក
 ព្រាត់ចាកទីលំនៅ មកពីម្ចាស់របស់គេត្រូវនិរទេសទៅនៅព្រៃហើយ,
 សេចក្តីរីករស់ទុរយោធន៍នេះ នឹងនាំមកនូវសេចក្តីវិនាសដល់ខ្លួន
 ជាមិនខាន, យើងនឹងបដិសេធចោលពាក្យសុំអស់អ្នកនេះមិនបាន
 ទេ គេមិនមែនមកសុំទានយើងកាលណា គេសុខចិត្តមករកសុំការ
 ធ្វើ, រឿងនេះសម្តែងឲ្យឃើញច្បាស់ថា គេមិនមែនជាស្នូមយាចក

ដើរសុំទានគេតាមផ្លូវទេ អ្នកទាំងឡាយចូរទទួលគេទុកសម្រាប់ ឲ្យ
គាល់បម្រើយើងចុះ » ។

បាណ្ឌពក្សត្រិយ៍ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើវន្តនាការ ចំពោះព្រះរាជា
ហើយ ក៏ថយចេញមកអំពីមុខព្រះទីនាំង ។ តំអំពីនោះមកមួយ
ស្របក់ មានស្រ្តីម្នាក់តែងកាយរយ័ករយាកដើរចូលទៅក្នុងអន្តេបុរ-
ដ្ឋាន (ព្រះរាជវាំងជាន់ក្នុង) ឯទម្រង់រូបសោមណ្ឌឥតខ្ចោះ បើអ្នកណា
បានឃើញហើយ ក៏កើតចិត្តប្រតិព័ទ្ធស្នេហានឹងសោមនីតរបស់នាង
ស្ទើរតែភ្លាំងភ្លេចស្មារតី ។ ព្រះរាជនីព្រះបាទវិរាដក្រាស់សួរថា នាង
ជាអ្នកណា ? នាងមករកអ្វី ?

- ខ្ញុំម្ចាស់ជាស្រ្តីកំសត់ទុគ៌ត ឥតទីពឹងសោះ មានតែសេចក្តីទុក្ខ
ព្រួយប្រាណស្ទើរប្រេះទ្រូងស្លាប់ ។

- ចុះនាងឈ្មោះអ្វី ?

- ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះថា «សៃវិន្ធវិ» នាងក្រាបទូលដោយសម្លេង
ថ្មម ៗ ។

មើលទៅព្រះកក្រវាតី (ព្រះរាជនី) អង្គុយឲ្យឃើញថាទ្រង់
មេត្តាប្រោសប្រណីដល់នាងជាពិតប្រាកដណាស់ ឯលំអររូបសោម
របស់នាងយ៉ាងត្រចះត្រចង់ ទាំងកិរិយាមារយាទ ក៏ជ្រៀមរយឥតឆ្គង
សមជាអ្នកមានក្រកូលឧត្តមពង្ស ប៉ុន្តែមើលទៅបែបដូចជាមនុស្ស
កើតទុក្ខ មុខស្លក់ស្លាំង បែរមើលទៅលក្ខណៈអស្ចារ្យធ្វើឲ្យរាជនីនឹក

ឆ្ងល់ណាស់ ទើបក្រាស់សួរថា «រូបរាសីរបស់នាងល្អដល់ម៉្លេះ ម៉េចក៏
មិនកំចាត់បង់ភ័យឧបទ្រពឲ្យឃ្លាឃ្លាតចេញទៅ ? » ។

ឱព្រះម្ចាស់ ! ព្រះនាងទ្រៅបទី ទ្រង់នូវរូបសម្បត្តិសើតនាយ
រកស្រ្តីណាមួយក្នុងលោកប្រៀបដ្ឋីមឲ្យស្មើគ្មាន ម៉េចក៏គង់តែត្រូវ
គ្រោះកម្មនាំឲ្យស្តេចទទួលឧបទ្រវន្តរាយ ត្រូវស្តេចព្រាត់ព្រាកចាក
ព្រះនគរ និងសិរិរាជ្យសម្បត្តិ កាលបើលើកយកព្រះនាងនោះមក
ធ្យេបនឹងរូបខ្ញុំម្ចាស់ ដែលគ្រាន់តែទាសីរបស់ព្រះទេវីប៉ុណ្ណោះមិន
បាច់សង្ស័យក្នុងរឿងនេះឡើយ » ។

ព្រះរាជនីក្រាស់សួរតទៅទៀតថា «ចុះនាងត្រូវការរបស់អ្វី ? » ។

ខ្ញុំម្ចាស់មករកសុំការណាមួយធ្វើ គ្រាន់នឹងបានចិញ្ចឹមជីវិត
តទៅ ។

- នាងសុខចិត្តនៅបម្រើយើងឬទេ ?

សៃវិន្ធវិសុខចិត្តទទួលធ្វើនាទីនោះដោយតុណ្ណភាព ហើយ
ថ្វាយបង្គំលាថយទៅនៅក្នុងបន្ទប់ពួកខ្ញុំរាជការស្រ្តី ។

គ្រានេះ យើងនឹងបានឃើញបន្ទប់ទីបន្ទំរបស់រាជនី, នៅវេលា
រាត្រីយាមយប់សន្ទយា ក្នុងបន្ទប់ព្រះទេវីអុជប្រទីបដ្ឋាលាភ្លឺព្រោង
ព្រាយ ផុតនិរតិដោរឈ្មុយឈ្មប់សព្វសាយទៅដោយប្រេងក្រអូប
ដែលអុជនោះទូទាំងល្វែងព្រះមន្ទីរ, ជញ្ជាំងបន្ទប់ព្រះដំណាក់ធ្វើ
ដោយមោរ៉ាសិលាណា ថ្មីដៃជាងជីវិតក្រយ៉ាងឯក ឆ្លៀតរស្មីរលង់

រលើបរលឹងស្រីលព្រិលនេត្រា, ល្អវរយោលរយ៉ាដែលថ្វីដៃប៉ាក់ដាវូប
 ផលាផល និងទងភ្នំវិស្វរសរវីក មុខគួរឲ្យម្សេងមើលក្រកាលភ្នែក
 ណាស់ និងតុបតែងគ្រឿងតាំង ដ៏មានតម្លៃដទៃទៀតជាច្រើនបែប
 យ៉ាង ។ ឯទីផ្ទៃព្រះដំណាក់ក្រាលដោយសិលាទន់ ហើយក្រាលព្រំ
 ចៀមដ៏ទន់ល្មើយក្រដាក់ជើង មានដោយប៉ាក់ចាក់ចំដោយខ្សែសយ
 មាសប្រាក់, មានព្រះទែនភ្នែកដ៏ចិញ្ចែងចិញ្ចាចជាសពាសសំពត់ព្រៃ
 តាំងនៅកណ្តាលបន្ទប់នេះ ។ សែវិន្ទវីតែងចេញចូលគាល់បម្រើព្រះ
 ទេវីដល់ក្នុងបន្ទប់នេះរាល់វេលា ។ ក្នុងបន្ទប់មួយទៀត មានរបៀប
 ប្រហែលគ្នាដែរ ។ កិច្ចកៈព្រះអនុជរបស់វានី កំពុងផ្ទុំក្រៀមក្រំដាលដំ
 ក្នុងឱរាជាទម្ងន់ ជួនកាលក៏ថ្ងូរវើវាយ ជួនកាលក៏ដកដង្ហើមធំៗស្ទា
 យូរ ។ ព្រះជេដ្ឋភគិនី (វានីព្រះបាទវិរាជ) គង់ទៀបព្រះទែនភ្នែក
 យកព្រះហស្តស្នាបព្រះនលាអនុជដើម្បីម្យាបសេចក្តីឈឺចាប់ ឲ្យធ្ងរ
 ស្បើយទៅខ្លះ ប៉ុន្តែមិនបានស្បើយល្មើយតាមសេចក្តីនឹកសោះ ។
 លំដាប់នោះ ព្រះអនុជទ្រង់កន្សែងអាក់អូល ហើយមានបន្ទូលថា
 «ម្ចាស់បងប្រហែលជាចោលប្អូនឲ្យស្លាប់បងតែឯកឯងហើយឬ?» ។

- មិនមែន, មិនមែនទេប្អូន ! បងលេងនិយាយនឹងប្អូនឯងទៀត
 ហើយ បើឯងនិយាយព្រើល ៗ យ៉ាងនេះ អ្វីមកបញ្ចូលចិត្តឯង ឲ្យនឹក
 ដល់មច្ចុរាជយ៉ាងនេះ ? ប្អូនឯងប្រឈួនបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះទេតើ
 មិនប៉ុន្មានថ្ងៃទេ មុខជានឹងសះជាតាមប្រក្រតី ឡើងវិញហើយ ។

- កុំតប្បីនឹកដូច្នោះឡើយ ម្ចាស់បង ! អាការៈពោគរបស់ប្អូនក្រា
 នេះ មិនមែនតិចតួចដូចម្ចាស់បងសំគាល់នោះទេ សមុដ្ឋានពោគនៅ
 ក្នុងចិត្ត ហើយនឹងដែលបាត់ទៅវិញបានដោយហេតុពីរយ៉ាងណា
 មួយ គឺស្លាប់បង ឬក៏ ... ។

វានីត្រាស់កាត់សំនួនពាក់កណ្តាលឡើង ថា «ទៀតហើយ !
 ទៀតហើយ ! ប្អូនឯងនិយាយចេញឈ្មោះសេចក្តីស្លាប់ទៀតហើយ
 មិនចង់ស្លាប់ពាក្យប្អូនឯងទេ» ។

- ល្អហើយ, ថាបើដូច្នោះ ទូលបង្គំត្រូវធ្វើមុខក្រាស់ល្បួងមើល
 តែម្ចាស់បងប្រទានទោសរឿងមុខក្រាស់នោះ ទូលបង្គំនឹងទូលរឿង
 ដែលពិត ហើយនឹងបញ្ចេញសេចក្តីស្ងាត់កំបាំងនៃអាការៈពោគក្នុង
 ខ្លួនឲ្យទ្រង់ជ្រាប ។

- សេចក្តីស្ងាត់កំបាំងដូចម្តេច ប្រុសអើយ ?
- ម្ចាស់បងប្រទានទោសដល់ទូលព្រះបង្គំ ឬ ?

វានីនឹកឆ្ងល់ណាស់ មិនដឹងបើមានព្រះសវនីយ៍ជាដូចម្តេច ?
 ព្រះនាងសព្វព្រះទ័យថា ចិត្តអនុជវីកនឹងសេចក្តីឈឺចាប់ មាន
 សតិវិបល្លាសនិយាយរើវាយផ្តេសផ្តាស, ព្រះនាងទ្រង់សន្និដ្ឋានថា
 សមុដ្ឋានអាការៈប្រឈួននៃព្រះអនុជ មុខជាភើតមកពីការញឹក
 ញឹក ឬសេចក្តីខឹងរអែរអូរ សូម្បីតែបន្តិចបន្តួចក៏ដរធរទៅជាធំដុំ
 ឡើងបាន អាចធ្វើឲ្យអ្នកដ៏មានអាការៈពោគកាន់តែធ្ងន់រៀបទៅ

ទៀតបាន, ព្រះនាងទ្រង់ព្រះតម្រិះថា គួរតែអញលួងសួរយកសេចក្តីពិតពីអនុជឲ្យបាន រឿងដែលអនុជនឹងឆ្លាយចេញមកនោះ ជារឿងមានសារប្រយោជន៍ ឬគ្មានដូចម្តេចក៏តាមការចុះ ការដែលលួងលោមសួរយកសេចក្តីពិតដូច្នោះ មិនជាការទាស់ខុសអ្វីទេ ។ ព្រះនាងទើបត្រាស់ប្រលោមដោយព្រះសូរសៀង ដ៏ស្រទន់ផ្អែមល្អ្លមថា «កិច្ចកៈ បាងឯងឈឺអ្វី អ្ននសម្លាញ់បង ? ចូរប្រាប់បងឲ្យសព្វគ្រប់មកមើល» ។

កិច្ចកៈក៏បញ្ចេញសេចក្តីស្ងាត់កំបាំងក្នុងចិត្តថ្វាយព្រះនាងបងទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ដោយឥតអៀនខ្មាសថា «នោមល្អស្រស់នៃនាងសែវិន្ទវិស្ណុបម្រើម្ចាស់បងបានចូលមកសន្ទំសម្តែងនៅក្នុងចិត្តទូលព្រះបង្គំទាំងថ្ងៃទាំងយប់ ។ ការដែលនាងប្រើចុងភ្នែកក្រឡេកមើលម្តងៗ ធ្វើឲ្យទូលបង្គំចាប់ចិត្តប្រតិព័ទ្ធតែតភ្លេចមួយវេលា តាំងពីគ្រាដែលបានឃើញភក្ត្ររបស់នាងមករហូតដល់វេលានេះ ទូលបង្គំពេញទៅដោយសេចក្តីទុក្ខក្តកក្តូលអូលណែនក្នុងឱរា ដោយហេតុត្រូវកាមសររបស់នាង ។ កិច្ចកៈទូលបង្គំឆ្អឹងហើយ ក៏បណ្តាលចិត្តអាក់អូលឆ្ងល់ឡើង ទឹកព្រះនេត្រស្រក់តក់ ៗ » ។

រានឃើញព្រះអនុជទ្រង់កន្សែង ក៏សព្វព្រះទ័យថា នេះព្រោះតែសេចក្តីស្នេហា ស្រឡាញ់មកគ្របរូបវិតដូងចិត្តអនុជ, ព្រះនាងក៏ទ្រង់ដាស់តឿនអនុជពីរឿង ដែលចាប់ចិត្តស្រឡាញ់ទៅលើរូបស្រ្តី

មិនគួរគប្បីជាហេតុនាំឲ្យកើតសេចក្តីអប្បយសថា «ចុះបាងឯងមិននឹកឃើញដល់សេចក្តីថោកទាបកិត្តិយស និងវង្សត្រកូល ដោយហេតុបន្ទាបបន្ថោកខ្លួនទៅផ្នែកផ្អិតនិងនាងទាសីនោះឬទេ ? បាងឯងធ្វើកេរ្តិ៍ឈ្មោះដ៏ល្អនៃបុព្វបុរសរបស់ខ្លួនឲ្យសាបសូន្យទៅ ថែមទាំងធ្វើឲ្យកើតសេចក្តីអប្បយសដល់ខត្តិយវង្ស ដ៏ឧត្តមស័ក្តិផងទៀតដោយសារត្រូវនាងទាសីពត់ទាល់តែរវីកវិលខ្វរអស់, ការញញឹមញញែម ឬចោលកន្ទុយភ្នែកនោះជាសម្បត្តិរបស់ស្រ្តីអ្នកលែងទេតើ, ចូរអ្នកត្រួតត្រាមើលឲ្យល្អល្អិតជាមុនសិន ដ្បិតមានពាក្យចាស់ផ្តាំទុកមកថា «កុំបីទុំស៊ិនមុនស្រគាល កុំបីអាលគ្រុនមុនជំងឺ» រឿងនេះជាការអប្រិយបំផុត មិនគួរប្រថុយប្រាណទៅផ្នែកផ្អិតទេ, សេចក្តីស្រឡាញ់រមែងមានរាល់រូប អ្នកណាគេយាត់មិនឲ្យស្រឡាញ់ ? ប៉ុន្តែត្រូវស្រឡាញ់ឲ្យគួរគប្បីផង, ឯលោហិតប្រុសកំលោះកំពុងពេញពាល ច្រើនតែធ្វើឲ្យកើតសេចក្តីវិករឡើងក្នុងចិត្ត ដោយមិនត្រិះរិះត្រួតត្រាឲ្យសព្វគ្រប់ នេះជាហេតុឲ្យខូចខាតសម្មានស័ក្តិនៃរាជត្រកូល និងជាមន្ទិលសៅហ្មងដល់ពួកគណៈផង » ។

ទូលបង្គំដឹងរឿងរ៉ាវអស់នេះសព្វគ្រប់រួចហើយ ប៉ុន្តែប្រហែលម្ចាស់បងនៅពុំទាន់ទ្រង់ជ្រាបមរណកាលរបស់ទូលបង្គំ ដែលវាចូលមកជិតណាស់ហើយនោះទេ, បើម្ចាស់បងមានបំណងឲ្យទូលបង្គំស្លាប់ ឬនឹងល្បងមើលចិត្តទូលបង្គំសោត មិនចាំបាច់ម្ចាស់បងលើក

យកបរមត្ថចរិយាមកទេសនាច្រកត្រចៀកមនុស្សដែលជិតដាច់
ខ្យល់ស្លាប់យ៉ាងនេះទេ» កិច្ចកៈឆ្លើយ ។

«សេចក្តីបំណងរបស់បងប្រុងតែនឹងជួយប្អូនឲ្យផុតអំពីការ
អប្បយសអាម៉ាស់មុខ ទាំងនេះជាប្រាកដ ប៉ុន្តែបងតូចចិត្តណាស់
ប្អូន ! ត្រង់ការដែលប្អូនយល់ឃើញសណ្តាវាចាពាក្យដាស់តឿនរបស់
បងថា មានតែបក់ភ្លើង គឺសេចក្តីឆ្ងុះឆ្ងាយរបស់ឯងឲ្យឆេះពាលរាល
រិតតែខ្លាំងឡើងទៅវិញ ហាក់ដូចជាបងមកញុះប្អូនឯងឲ្យដើរទៅ
កាន់ផ្លូវវិនាសកម្ម ប៉ុន្តែបើចេតនារបស់ប្អូនប៉ុនប៉ងនឹងយកស្រ្តីនោះ
ឲ្យបាន ឬនឹងស្លាប់នោះ យើងជាបងនឹងបណ្តោយឲ្យប្អូនស្លាប់ដូច
ម្តេចកើត ត្រូវតែជួយជ្រោមជ្រែងឲ្យចរសំជីវិតទៅសិន រៀបរយលែងតែ
រឿងនេះផុតហួសវិស័យរបស់បង» វានីត្រាស់ប៉ុណ្ណោះហើយ ក៏ស្តេច
ចេញពីបន្ទប់នោះ មានសរនីយ៍ឲ្យហៅនាងស្នំសែវិន្ទរី ។ សែវិន្ទរីចូល
មកគាល់ឈរចំពោះមុខព្រះទីនាំងចាំស្តាប់ព្រះសរនីយ៍ ។ វានីឃើញ
នាងចូលមកគាល់ហើយ មិនត្រាស់ថាអ្វី ទ្រង់គង់ស្ងៀមព្រងើយ ដូច
ជាមានសេចក្តីម្នាញ់ក្នុងព្រះទ័យម្យ៉ាង ប៉ុន្តែតាមពិត ព្រះនាងកំពុង
តែរិះគិតរកប្រយោគនឹងត្រាស់ប្រាប់ ព្រោះជារឿងអាថ៌កំបាំងល្អិត
សុខុម និងជារឿងមុខគួរឲ្យអៀនអន់, ព្រះនាងជញ្ជឹងរកផ្លូវប្រហែល
មួយស្របក់ ទើបត្រាស់ថា «មុខគួរឲ្យស្តាយណាស់ ដែលឃើញ
កន្សាអ្នកខត្តមសម្បណ៍ដោយគុណសម្បជ័យយ៉ាងនាង ហើយមកធ្លាក់

ខ្លួនទៅជាទាសីសម្រាប់បំរើគេក្នុងផ្ទះដូច្នោះ» ។

«នេះជាកុសលកម្មរបស់ខ្ញុំម្ចាស់ វាតាមមកស្នងផល» សែវិន្ទរី
ទូលឆ្លើយ ។

- «យើងឃើញច្បាស់ថា នាងឯងមិនជាស្រ្តីធម្មតាទេ ព្រោះ
មានសរសៃក្រសែលោហិតខៀវច្រើន ស្មើនឹងសរសៃលោហិតរបស់
យើង ល្អហើយនាងមុខជាមានចិត្តត្រេកអរនៅវេលាដែលនាងបាន
ឮថា អនុជរបស់យើងមានសេចក្តីស្នេហាស្រឡាញ់នាងឯង ហើយ
ខ្លួនយើងក៏មានចិត្តត្រេកអរផងដែរ ដោយបានឃើញនាងធ្វើបាទបរិ
ចារិការបស់អនុជ» វានីត្រាស់ ។

ព្រះតម្រាស់របស់វានីនេះមិនធ្វើឲ្យសែវិន្ទរី កើតសេចក្តីត្រេក
អរ ឬក៏នឹកស្ទើចអស្ចារ្យក្នុងចិត្តសោះឡើយ ត្រឡប់ជាធ្វើឲ្យនាង
ក្រៀមក្រាមពិរោធបាក់ដូចអគ្គីត្រូវពាយុ ទើបតបព្រះសរនីយ៍ថា «វា
អាម៉ាស់មុខណាស់ព្រះវាជិនី ! សម្តេចព្រះមេម្ចាស់មិននឹករឿងនេះ
ផង, ខ្ញុំម្ចាស់មិនបានគិតនឹកនាសោះឡើយថា ព្រះមេម្ចាស់នឹងបន្ទាប
បន្ថោកព្រះអង្គចុះមកលេងក្នុងរឿងដ៏អប្រិយនេះ ដែលមនុស្សជា
ផងទាំងពួង គេមិនដែលនិយាយ ឬមិនធ្លាប់ប្រព្រឹត្តមកសោះឡើយ,
ខ្ញុំម្ចាស់ទើបតែនឹងបានដឹងឮក្នុងវារៈនេះជាដំបូងថា «ស័ក្តិខ្ពស់ និង
កេរ្តិ៍ឈ្មោះនោះ» វាមិនដែលជាប់នៅជាមួយគ្នាជានិច្ចទៅទេ, ព្រះមេ
ម្ចាស់ ប្រហែលជាមិនដែលបានជួបប្រទះឃើញនារីដែលស្វីប្តូរលុះ

បង់ជីវិតរបស់ខ្លួនដើម្បីការពាររក្សាកិត្តិយស ទុកឲ្យគង់ទេមើលទៅ, ប្រហែលជាទ្រង់ធ្លាប់ជួបប្រទះតែនឹងស្រ្តី ដែលគ្រាន់តែឮសូរសម្លេង ប្រាក់ក្រីង ក៏ញញឹមដាក់ភ្លាម ហើយបណ្តាលឲ្យបានសម្រេចដូច ប្រាថ្នាមួយរំពេចទៅ, ឯខ្ញុំម្ចាស់គ្មានសំដីអ្វីឡើយ ដែលនឹងក្រាបទូល ឲ្យច្រើនជាងនេះទៅទៀតទេ មានតែពាក្យបញ្ចប់សំដីដើមបន្តិច ទៀតថា «តាំងពីនេះដើមទៅ ខ្ញុំម្ចាស់លែងធ្វើជាខ្ញុំស្រីគាល់បម្រើ ព្រះមេម្ចាស់តទៅទៀតហើយ, ខ្ញុំម្ចាស់មានអំណាចនឹងចង់ទៅណា ក៏ទៅបានតាមចិត្ត» ។

រានីគ្រាស់ជាប្រញាប់ថា «កុំតូចចិត្តថ្វីឡើយនាង! ចូរនាងអត់ ទោសដល់យើងទៅចុះ, ចូរនាងបំភ្លេចពាក្យដែលយើងនិយាយ អម្បាញ់មិញនេះឲ្យបាត់សូន្យទៅចុះ, នាងកុំខឹងសម្បាអ្វីឡើយ ចូរ យកកែវសុរាទេ ទៅថ្វាយកិច្ចកៈ ប្រហែលជាចាំមើលផ្លូវនាងផ្សា ភ្នែកហើយ» ។

រានីសំគាល់ថា ដែលសែវិន្ទវិសម្តែងអាការក្រែកក្រោធយ៉ាង ហ្នឹងជាមាយាស្រ្តីទេតើ, ព្រះនាងឥតសង្ស័យសោះ ហើយជឿជាក់ក្នុង ព្រះទ័យថា សែវិន្ទវិមុខជាព្រេកអរក្នុងរឿងដែល កិច្ចកៈមានប្រតិព័ទ្ធ ស្នេហានឹងខ្លួនជាប្រាកដ ហើយទុកចិត្តថា នាងមុខជាព្រេកអរនឹងនាំ យកកែវសុរាទៅថ្វាយកិច្ចកៈ ។ ឯសែវិន្ទវិបានយល់ច្បាស់ថា សុរា មួយកែវនេះ ជាឧបាយដើម្បីធ្វើលោកុឲ្យសមទៅតាមផល ធ្វើឲ្យអ្នក

ទាំងពីរ គឺខ្លួននាង និងកិច្ចកៈបានជួបគ្នាស្ងាត់ៗ, ក្នុងជាន់ដំបូងនាង គិតរាវែក លុះនាងគិតម្តងទៀត ក៏ព្រមទៅដោយតាំងព្រះទ័យជាប់ ក្នុងកុសលរាសីជាកម្លាំងសម្រាប់តទល់ នឹងអាការៈកំហែងបង្ខំដ៏ ខ្លាំងក្លានៃបុរស នាងក៏ឱនគំនាប់ទទួលយកកែវសុរា អំពីព្រះហស្ត រានី ។ ក្នុងខណៈដែលនាងកំពុងយាងចូលទៅកាន់បន្ទប់នោះ នាង នឹកតែក្នុងព្រះទ័យថា «វេលានេះ យើងចូលទៅក្នុងទីចម្រូងចម្រាស់ ដូចជាចូលទៅក្នុងរង្វង់ស្នែងសត្វ យើងមិនដឹងបើនឹងប្រតិបត្តិដូច ម្តេចឲ្យរួចខ្លួនទេ, បើយើងទទឹងអាជ្ញារានីសោត ទោសទណ្ឌកម្ម មុខជានឹងធ្លាក់លើខ្លួនយើងមិនខាន, ឥឡូវបើនឹងប្រថុយចូលទៅរក កិច្ចកៈ សេចក្តីសៅហ្មងមុខជានឹងមានដល់ខ្លួនយើងជាប្រាកដ សឹង នឹងគេចវេះទៅផ្លូវណា ក៏មិនរួចខ្លួនដែរ, ប្រសិនបើយើងប្រតិបត្តិតាម បញ្ជារានីហើយ អ្នកណានឹងធានាបានថា ការចូលទៅក្នុងបន្ទប់ស្ងាត់ តែពីរនិងពីរ ហើយគ្មានគ្រឿងការពារខ្លួនផង វានឹងមិនឲ្យទោសដល់ ខ្លួនយើងដូចម្តេចបាន, អ្នកណានឹងធានាបានថា កិច្ចកៈនឹងមិនធ្វើអ្វី ដល់យើងនោះ ? រឿងនេះសូម្បីតែស្រ្តីអ្នកព្រៃផ្សៃដែលស្តួចស្តើង ចរិយាសម្បត្តិ គេក៏គង់តែខ្លាចច្រើន ស្មើនឹងខ្លាចខ្លាដែរ, ប៉ុន្តែទោះបី ដូចម្តេចក្តី យើងនឹងខំប្រឹងព្យាយាមរក្សាកិត្តិយសយើង ទុកឲ្យពេញកម្លាំង តាមការដែលអាចនឹងរក្សាបាន ទោះបីនឹងខូចបង់ជីវិត ក៏តាមការចុះ, សូមព្រះជាម្ចាស់លើស្ថានសួគ៌ ជួយអភិបាលរក្សាខ្ញុំម្ចាស់ក្នុងគ្រានេះ

ផង» ។ ដោយគំនិតយ៉ាងនេះ ជាវណាបគាំពារផង នាងក៏ប្រថុយ
 ឈានជើងចូលទៅក្នុងបន្ទប់កិច្ចកៈ ។ ឯហេតុការណ៍ដែលកើតឡើង
 នោះ ក៏វាមិនខុសអ្វីពីគំនិតដែលនាងគិតស្មានទុកនោះឡើយ ។
 កិច្ចកៈ កាលចេញបានឃើញនាងចូលទៅតែម្នាក់ឯង ក៏នឹកញញឹម
 ប្រិមប្រិយក្នុងចិត្ត ខំក្រោកឡើងស្ទុះមកប្រុងនឹងស្រវាឱបនាង ។
 នាងគ្មានអារុជសម្រាប់ការពារខ្លួនក៏ពិតមែនហើយ ប៉ុន្តែនាងប្រុងទុក
 តស៊ូដោយកម្លាំងកាយ នាងទះតប់ ខ្នារ ខ្នាំ បម្រាសទាល់តែរហូតផុត
 អំពីដៃកិច្ចកៈ ដែលកំពុងស្រវឹងសុរា ស្ទុះដើរចេញពីបន្ទប់មកក្រៅ ។

ព្រះបាទក្រុងវិរាដ នៅពេលនោះកំពុងគង់ក្នុងព្រះទីនាំងវិនិ-
 ជ្ជ័យ ។ ខណៈនោះ មានស្រ្តីម្នាក់ស្រែករត់ចូលទៅមុខព្រះទីនាំង
 ហើយចូលទៅដល់បណ្តែងដែលទ្រង់គង់ ដោយអាការៈក្លាហាននឹង
 ស្រែកយ៉ាងខ្លាំងថា «អយុត្តិធម៌ ! អយុត្តិធម៌ ដ៏លាមកកើតឡើង
 ក្នុងម្លប់សាលាយុត្តិធម៌ហើយ ព្រះរាជាអើយ ! កាលស្រ្តីភាពអ្នក
 មានកម្លាំងតិច ឥតទីពឹងមកត្រូវគេញាំញីសម្មានស័ក្តិលេងតាម
 អំពើចិត្តខាងក្នុងកំពែងបួនជាន់ នៃព្រះបរមរាជវាំងរបស់ព្រះអង្គ
 ដូច្នោះ សេចក្តីវិនាសក៏សស្សៀរចូលជិតព្រះអង្គណាស់ហើយ» គ្រា
 នោះ មានអ្នកបម្រើម្នាក់ខំបណ្តេញនាងចេញអំពីទីនោះ ហៅនាងថា
 «មេចំភូត, មេកំព្រើល, និយាយព្រើល ៗ ផ្តេសផ្តាស»។ ពេលនោះ
 កិច្ចកៈដេញតាមស្តង់ចូលមកក្នុងរោងគាល់ ចាប់សក់នាងទាញដឹក

យកទៅអំពីទីប្រជុំនោះ ។ អ្នកដែលនៅអង្គុយគាល់ទាំងនោះ មិន
 ទាន់បានដឹងថា កើតហេតុអ្វីឡើយ ។ កាលកិច្ចកៈអូសទាញ
 នាងចូលទៅរាំងវិញ ស្រែវិនិបានស្រែកចប់តាមផ្លូវ សុំឲ្យប្រុសម្នាក់
 ដែលឈរនៅជិតទីនោះជួយនាងផង ហើយនាងមើលទៅដូចជា
 ស្គាល់ប្រុសនោះដែរ ។ ប៉ុន្តែប្រុសនោះយល់ឃើញថា មិនគួរនឹងធ្វើ
 ឲ្យកក្រើករឹករចលាចលកណ្តាលផ្លូវផ្ទាល់ទេ គ្រាន់តែឱនឱ្យប្រាប់
 នាងថា ឲ្យនាងធ្វើបូកមារយាទឱនលំទោន ព្រមតាមគេទៅសិនចុះ
 ចាំដល់វេលាព្រឹកនឹងមានពួកយើងមកជួយ យើងមកនៅជិត ៗ នាង
 ដើម្បីនឹងជួយឲ្យរួចអំពីសេចក្តីអប្បាយសនេះ ។

ស្រែវិនិក៏ប្រតិបត្តិតាមពាក្យគេឱ្យប្រាប់ ។ នាងនៅស្ងៀម
 លែងសម្តែងអាការៈរឹងទទឹងអ្វីសោះ ដើរតាមកិច្ចកៈចូលទៅក្នុង
 បន្ទប់ដោយស្រួល ។ កាលអ្នកទាំងពីរចូលផុតទៅហើយ កិច្ចកៈក៏
 ចាក់គន្លឹះទ្វារគ្រឹប ហើយនិយាយប្រលោមល្ងង់លោមនាងថា «កុំ
 ណាំ ! កុំកាត់មេត្រីក្តីស្នេហារបស់បងឡើយ ! រង់កក្រដៃត្រឡង់ដូចរង
 ខែនេះ មកបណ្តាលឲ្យបងរង្វេងស្មារតីអស់ ក្តីស្នេហាដ៏ធ្ងន់មហិមា
 ស្មើមហាបពិត បានចូលមកគ្របសង្កត់ហាមទ័យរបស់បង, វេលានេះ
 ខ្លួនបងធ្លាក់ទៅជាទាសៈនៃសេចក្តីស្រឡាញ់ហើយ គ្មានអ្វីនឹងមក
 បន្ទូរបន្ថយបានទេ ក្រៅអំពីនាងព្រមព្រៀងទទួលប្រតិព័ទ្ធផង
 ប៉ុណ្ណោះ កុំខឹងសម្បាអ្វីឡើយណាំស្រស់ស្រី ! បងសូមផ្ញើមេត្រីក្តី

ស្នេហាលើរូបប្អូនផង កុំឲ្យបងស្លាប់បងអសារឥតការ» ។ លំដាប់នោះ កិច្ចកៈខិតចូលជិតនាង លាព្រះពាហ៍ជាអាការបបួលឲ្យនាងឱបហើយលូងលោមតទៅទៀតថា «សុំឲ្យបងឱបរឹតជិតទ្រូងបន្តិចស្រស់ស្រី ! ដើម្បីបន្ទាបបង់នូវសេចក្តីក្រហល់ក្រហាយ ដែលរឹតចិត្តបង, តពីនេះទៅបងក៏ជាសម្បត្តិរបស់នាង, នាងក៏ជាសម្បត្តិរបស់បងជានិច្ចនិរន្តរទៅ ណាំពៅព្រលឹង!» ។

សែវិន្ទរិញញឹមដោយឧបាយកល ហើយក៏នៅតែស្ងៀម ពុំមានឆ្លើយឆ្លងថាអ្វីឡើយ ។

កិច្ចកៈបានចិត្ត ក៏និយាយប្រលោមលូងលោម តទៅទៀតថា «សេចក្តីអៀនខ្មាសឃើញកើតមានប្រាកដ នៅក្រុងទឹកមុខយុវតីសែវិន្ទរិ វាមកអុជកងអគ្គីក្នុងទ្រូងបងឲ្យក្តៅពាលរាល, កុំគេចមុខដំបំព្រងដូចដូងខែអំពីការសម្លឹងរបស់រៀមឡើយ, កុំស្ងាត់កុំស្ងៀមសំដីដំពីរោះស្រណោះសោត ចូរនាងបញ្ចេញប្តេជ្ញាមកតែមួយមាត់ អំពីវាឱស្នប្រើមដូចទទឹមព្រាយ ក៏អាចនឹងជួយរំសាយទុក្ខ ហើយជ្រាមជ្រែងជីវិតបងឲ្យគង់ទ្រង់តទៅទៀតបាន» ។

ក្នុងទីបំផុត សែវិន្ទរិក៏បស្នងវាទីថា «ម្តេចក៏ទ្រង់ប្រញាប់ប្រញាល់ម៉្លេះ សូមបង្អង់ចាំឲ្យដល់យប់សន្ធឹយាសិន ខ្ញុំម្ចាស់នឹងគេចទៅណា!» ។

«នាងដឹងបានដោយក្រណាស់ សម្រាប់ចិត្តអ្នកគូសម្លាញ់

ដែលកំពុងតែជ្រួលច្របល់គ្រប់ខណៈដង្ហើមចេញចូល និងបង្អង់ចាំពេលនេះ ពេលនោះដូចម្តេចកើត» កិច្ចកៈស្តួសឆ្លើយដោយសម្លេងញ័ររន្តាន់ ។

សែវិន្ទរិ មានសេចក្តីអៀនខ្មាសក្នុងពេលនេះហួសប្រមាណ ប៉ុន្តែនាងក្លែងធ្វើឧបាយកលជាមុខញញឹមញញែម ហើយទទួលប្តេជ្ញាថា «នឹងចូលមករកទ្រង់ក្នុងវេលាយប់នេះជាមិនខាន សូមទានឲ្យតែបន្ទូរយសិនចុះ» ។

កិច្ចកៈនិយាយម្តងទៀតជាទីបំផុតថា «បងពេញចិត្តណាស់ និងអរគុណប្អូនយ៉ាងក្រៃលែង, មធ្យកថារបស់ប្អូនប៉ុណ្ណោះ អាចជួយរក្សាដួងចិត្តជីវិតរបស់បងឲ្យគង់នៅ បានឃើញពន្លឺព្រះអាទិត្យតទៅទៀត, គ្រានេះបងត្រឡប់ដឹងខ្លួនដូចអំពីដើមវិញហើយ ជីវិតរបស់បងនេះ ប្រសិនបើមានប្រយោជន៍ដល់នាងសូម្បីតែបន្តិចបន្តួចក្តីក៏បងស្វិលៈបងឲ្យប្អូនដែរ» ។

សម្រាប់ចិត្តគូសម្លាញ់ដែលទើបស្រឡាញ់គ្នាថ្មី ៗ ក្តៅ ៗ សំគាល់ថា ពេលវេលាដែលកន្លងទៅយឺតយូរណាស់ ត្រូវត្រង់តម្រាភាសិតថា «រាល់ ៗ ម៉ោងដែលកន្លងម្យ៉ាង ៗ ឃើញដូចជាយឺតយូរស្មើនឹងអាយុកាល, បើដូចជាកង់រថព្រះអាទិត្យជាប់ផុកផង, ទោះបីដូច្នោះក្តី រាត្រីកាលនឹករន្ធដងរន្ធដងក្នុងចិត្ត ក៏បានមកដល់ក្នុងទីបំផុត, វេលាសន្ធឹយាចរមកដល់ មានស្រមោលងងឹតព្រិល ៗ ធៀងទៅខាង

ខ្មៅ បានជួយឧបត្ថម្ភចិត្តកិច្ចកៈដែលកំពុងតែដើរញាប់តិក ៗ ឲ្យ
 រីករាយឡើងបានបន្តិច ដោយមានសេចក្តីសង្ឃឹមកើតឡើង ប៉ុន្តែមក
 ដល់ពេលនេះហើយ ឃើញនាឡិការហាក់ដូចជាដើររឹតតែយឺតយូរ
 ជាងសព្វដងណាស់ទៅទៀត, កិច្ចកៈផ្ទុំលើព្រះទ័នប្រុងស្មារតីចាំ
 ស្តាប់សូរស័ព្ទជើងនាងនោមលើកដើរចូលមករកខ្លួន ។ ក្នុងទីបំផុត
 ទ្វារបន្ទប់នោះក៏សន្សឹម ៗ បើកបន្តិចម្តង ៗ រូបស្រស់បំព្រងតែងខ្លួន
 ទងវងដដោយបានចូលទៅដល់ក្នុងបន្ទប់នោះ ។ កិច្ចកៈក្រឡេក
 ឃើញញញឹមញញ័រ ក្រោកឡើងអង្គុយ ហើយអញ្ជើញឲ្យនាងអង្គុយ
 ក្នុងរង្វង់ដៃ ។ នាងសន្សឹម ៗ ដើរចូលទៅកាន់ទីព្រះទ័ន ដោះត្រឡឹង
 តែងកាយជាន់ក្រៅចេញភ្លាម ។ យីអើ ! មិនមែនស្រីទេតើ, កិច្ចកៈ
 ឃើញច្បាស់ទៅជាអ្នកចម្បាំងម្នាក់ រូបរាងធំសម្បើមមកឈរចំពោះ
 មុខគេ ហើយស្រែកគំរាមថា «អាខ្មោចឥតខ្ចាស ! អាឯងមិនដឹងទេឬ
 ធម្មតាជាស្រ្តីល្អបរិសុទ្ធមិនលក់កិត្តិយសរបស់ខ្លួន ព្រោះតែឃើញ
 លុយកាក់ទេ ? ឥឡូវនេះ អាឯងចូរប្រុងប្រៀបខ្លួនពីរឿងចិត្តខ្មៅ
 របស់អាឯង ដើម្បីនឹងចុះទៅកាន់នរិយភូមិជាឆាប់ចុះ» និយាយតែ
 ប៉ុណ្ណោះគេក៏ចាប់កិច្ចកៈទាញកន្ត្រាក់ចេញពីព្រះទ័ន ប្រហារជីវិត
 ដោយក្តាប់ដៃដ៏មានប្រិទ្ធិស្លាប់បង់ទៅ ។ ភីម អ្នកក្លែងខ្លួនជាស្រ្តីក៏
 ប្រវាឡើងកំពែងរាំងកិច្ចកៈចុះទៅដេកធ្វើព្រងើយ គ្មានអ្នកណាម្នាក់
 ក្នុងរាំងនោះ ដឹងថាមានហេតុភេទអ្វីកើតឡើងក្នុងរាត្រីនោះសោះ ។

លុះដល់ព្រឹកឡើងទាល់តែថ្ងៃរះខ្ពស់ បន្ទប់ទីបន្ទំរបស់កិច្ចកៈ
 នៅតែបិទទ្វារជិតឈឹង ។ អ្នកទាំងពួងនឹកសង្ស័យណាស់ មាន
 ម្នាក់ទទួលសរសើរទៅពិនិត្យមើលដើម្បីឲ្យដឹងថាមានហេតុភេទដូច
 ម្តេច ? អ្នកបម្រើនោះ កាលបើទ្វារចូលទៅហើយ ស្រាប់តែទម្ងន់
 ធ្វើភ្នែកគ្រលួង ព្រោះឃើញសពកិច្ចកៈដេកស្លូក លោហិតច្រាល
 រន្ធគាលពាសពេញល្វែង និងប្រឡាក់នៅជាប់ខ្លួនសព ។ កាលបើ
 សេចក្តីនោះជ្រួតជ្រាបទៅដល់ព្រះញាតិវង្ស, ព្រះញាតិវង្សក៏ភ្ញាក់
 ផ្អើលនោឡោតែរាល់អង្គ ។ ឯរាជីជាព្រះដេដ្ឋកតិនីក៏ទៅជាខ្យល់ចាប់
 សន្លប់បាត់ព្រះស្មារតី ។ ដោយអំណាចទោសោយោរយោ អ្នកទាំង
 នោះក៏រករឿងបោទថា «នាងទាសីជាអ្នកសម្លាប់» ប៉ុន្តែឥតស្មារ
 បន្ទាល់ល្មមយកជាការពិតបាន ព្រោះមានគំនិតយល់ឃើញថា «ស្រ្តី
 មុខជាមិនអាចធ្វើឃាតកម្មប្រុស ដែលមានរូបរាងធំមាំមួនដូចកិច្ចកៈ
 នេះបានឡើយ» សូម្បីយល់យ៉ាងនេះហើយក្តី មនុស្សទាំងពួងក៏មិន
 អស់សង្ស័យ នៅតែចូលចិត្តថា «រឿងឃាតកម្មត្រានេះជាករណីយ
 ហេតុដ៏ស្ងាត់កំបាំង» ។ ប៉ុន្តែរាជីទ្រង់នឹកសង្ស័យត្រង់ការដែលថា
 «សែរិទ្ធវិជាអ្នកដើមហេតុ» ដោយហេតុនេះ ព្រះនាងមិនបានបិទ
 បាំងរឿងសង្គ្រោះនេះទុកឡើយ តែងត្រាស់បោច ៗ ជាញយ ៗ ថា «តែ
 ឃើញមុខនាងទាសីកាលណា ឲ្យនឹកជិននឹកដឹកក្នុងចិត្ត» ព្រោះតែ
 ឃើញហើយ បណ្តាលឲ្យហាច្វ័យព្រះនាងនឹកដល់មរណកម្មរបស់

ព្រះអនុជ ។ ក្នុងទីបំផុតព្រះរាជា ក៏ត្រូវខ្យល់កំបុតក្នុងមកក្ខតក្រឡប់ ត្រឡិននាំឲ្យជឿពាក្យព្រះមហេសី, ទ្រង់ត្រាស់បញ្ជាឲ្យចងជើងចង ដៃសៃវិន្ទរី ហើយឲ្យនាំយកទៅដុតទាំងរស់ជាមួយនឹងសពកិច្ចកៈ លើជើងជ្រូកមគ្គា ។

នាងទាសីសៃវិន្ទរីត្រូវគេចងទុកផ្ទះផ្ទាល់ជាច្រើនម៉ោង ដើម្បី និងឲ្យនាងទទួលសារភាពតាមការពិត ។ ប៉ុន្តែនាងខំអត់ធន់ចំពោះ ទារុណកម្មនោះ ដោយសេចក្តីមានៈក្លាហាន ព្រោះឈ្វេងយល់ ច្បាស់ថា ពួកបាណ្ឌពក្សត្រិយ៍នឹងមកជួយនាងឲ្យរួចអំពីភ័យក្នុង វេលាមានឱកាស ។ ការដែលនាងត្រូវគេចងដៃចងជើងវិញនឹង ក្រញ៉ង់ ដូចជាគេចងជ្រូកនោះ មិនធ្វើឲ្យវានិមានសេចក្តីសង្វេគ វេទនាសោះ ព្រោះនៅវេលានោះ ព្រះនាងកំពុងតែពេញពោះទៅ ដោយសេចក្តីទុក្ខសោក នឹករឭកអាឡោះអាល័យព្រះអនុជដែល ក្ស័យព្រះជន្មទៅ ទ្រង់ដឹកព្រះទ័យនឹងនាងទាសីយ៉ាងខ្លាំង ។

ត្រាតែនោះ គេបណ្តើរនាងទៅឯសុខសាន្តប្រទេសមានទាហាន ប្រមាណ ៥០ នាក់ ឃុំខ្លួននាងទៅ ដើម្បីការពារកុំឲ្យនាងរត់រួច និង ចាំការពារកុំឲ្យពួកញាតិរបស់នាងចូលមកដណ្តើមយកខ្លួននាងទៅ បាន ។ ទីមេរុនោះ គេបានចាត់ចែងតម្កល់ជើងជ្រូកត្រៀមទុកថ្វាយព្រះ ភ្លើងសពកិច្ចកៈ ។ ចំណែកនាងក៏ត្រូវគេបង្គាប់ឲ្យឡើងទៅដុតខ្លួន សម្លាប់លើជើងជ្រូកនោះជាមួយនឹងសពកិច្ចកៈ ដែលគេចោទប្រកាន់

ថានាងជាអ្នកសម្លាប់ ។ ប៉ុន្តែមុននឹងឡើងទៅលើជើងជ្រូក គេបាន អនុញ្ញាតឲ្យនាងប្រកាសសេចក្តីណាមួយមុននឹងលាស្លាប់ ប្រសិនបើ នាងមានបំណងនឹងថ្លែងបដិវត្តនា ។ លំដាប់នោះ នាងក្រោកឈរ ឡើងដោយអង់អាច ហើយបរិយាយដោយសម្លេងយ៉ាងច្បាស់លាស់ ក្បោះក្បាយ ឥតញ័បញ័រស្តុករន្ធត់ថា «ម្ចាស់សុភាពបុរសទាំងឡាយ ប្រសិនបើអ្នកមកនឹកគិតមើលមួយរំពេចថា «បើមាតា ឬបងស្រី, ប្អូន ស្រី, បុត្រីរបស់អ្នកបានទទួលនូវសេចក្តីអប្បយសអាម៉ាស់មុខ ព្រោះ តែប្រុសដែលស្លាប់ទៅនេះ, ទាំងនាងនោះឯងក៏មិនពេញចិត្តយក សម្មានចិត្តស័ក្តិយសខ្លួនមកប្តូរនឹងប្រុសនេះ ដូចយ៉ាងខ្លួនខ្ញុំនេះ តើ អ្នកនឹងចង់ដៃ ចង់ជើងយកនាងទៅដុតទាំងរស់ ព្រោះហេតុតែនាងខំ ប្រឹងការពារសេចក្តីបរិសុទ្ធរបស់នាងនោះដែរឬ ? ខ្ញុំជឿថា អ្នក ទាំងពួងមុខជាប្រកែកព្រមគ្នាថា «នឹងមិនធ្វើទោសទណ្ឌកម្មអ្វីដល់ នាងនោះឡើយ, បើដូច្នោះសោត ហេតុម្តេចស្រ្តីកំសត់ទុក្ខិត គ្មានផ្ទះ សម្បែងនៅសំណាក់អាស្រ័យ គ្មានញាតិវង្ស គ្មានអាហារបរិភោគ ចិញ្ចឹមជីវិត រស់នៅទាំងក្រដរក្រដាបក្រដួស ដោយសារតែគេឲ្យទាន ហើយមកត្រូវទោសដូច្នោះ មិនខុសពីអ្នកទាំងពួងទៅហើយឬ?» ។

ក្នុងមួយវិនាទី ឬពីរឬបីវិនាទីទៀត ខ្ញុំដុតជីវិតសូន្យបង់ គ្មានខ្លួន ប្រាណទេ ! ប៉ុន្តែសុទ្ធចិត្តរបស់ខ្ញុំ នឹងត្រាច់រង្គាត់ទៅក្នុងលោក, ចិត្ត របស់នាង ព្រហ្មចារិនីមិនចេះស្លាប់សោះឡើយ» ។

លុះនាងនិយាយចប់ដុតពីមាត់ភ្លាម លេចបុរសម្នាក់ខ្មៅ មាឌធំ មាំសម្បើមរត់សំដៅទៅមាត់ទន្លេត្រង់កន្លែងដែលគេរៀបចំថ្វាយព្រះ ភ្លើងសពកិច្ចកៈ ។ បុរសនោះរត់ចូលមករលះរលាំងស្រែកបណ្តើរថា «ខ្លួនខ្ញុំកាន់ព្រះរាជសាសន៍ មកធ្វើការយ៉ាងប្រញាប់ណាស់» ។ គេ រត់ចូលយ៉ាងលឿនព្រិល លឿនទាល់តែអ្នកនៅចាំប្រយ័ត្នការ និង ហាមឃាត់ ឬសួរយកដំណឹងពុំទាន់ ឥតដឹងជាអ្នកនោះចូលមក ដោយការល្អឬអាក្រក់សោះ ។ គេដល់ទីប្រជុំជន រត់កាត់ហ្វូងពួកអ្នក យាមល្បាតរក្សាការពារ ដែលឈរត្រៀមត្រាជុំវិញជើងផ្តូវ ។ ក្របី ដែលគេកាន់នៅដៃ គេវាត់ឆ្វេង វាត់ស្តាំ ត្រូវមនុស្សដាច់កណ្តាប់ក្បាល ពីស្មាដួលរណែល ហើយស្រែកប្រកាសដោយសម្លេងយ៉ាងឮខ្លាំងថា «កិច្ចរបស់យើងដែលស្ទុះរត់ចូលមកទាំងប្រញាប់ប្រញាល់យ៉ាងនេះ ដោយប៉ុនប៉ងមកជួយសង្គ្រោះជីវិតស្រ្តីដែលជាប់ចំណងនេះ, កិច្ច ទៅទៀត យើងនឹងសម្តែងឲ្យអ្នករាល់គ្នាឃើញថា «ដែកតូចវែងដ៏មុត នេះ (គេយកដៃចង្អុលក្របី) និងប្រហារក្បាលអ្នករាល់គ្នា ឲ្យកំបុត ត្រឹមបាន» ។

គេស្រែកយោសនាដូច្នោះហើយ ក៏ស្ទុះប្រវាឡើងទៅលើជើង ផ្តូវ ចាប់ស្រាយចំណងឲ្យរួចចេញពីខ្លួននាងសែវិន្ធរី ហើយនាំចុះ មកដី ។ នៅគ្រាចុះមកដល់ដីរាបនោះ មានការតស៊ូកាប់សម្លាប់គ្នា និងពួកយាមល្បាតមួយភ្លើងធំ គេវាត់ឆ្វេង ក្របីលស្តាំដោយក្របី

សម្រាប់ដៃ ខ្លះដាច់ក, ខ្លះដាច់ដៃ, ខ្លះដាច់ជើង ស្លាប់ភ្លាមទៅ ប្រហែល ២០ នាក់, ឈាមបាចសាចពាសពេញមាត់ទន្លេ ។ ទី ឈាមនកិច្ចក៍បានប្រែក្លាយទៅជាទីយុទ្ធក្វិម ពោរពេញទៅដោយ លោហិតមនុស្ស ។ អ្នកដែលរស់រួចជីវិតនៅ ក៏មិនសូវជាច្រើនប៉ុន្មាន ដែរ ។ ឯអ្នកបានរួចខ្លួនពីមុខក្របី សុទ្ធតែជាមនុស្សគេចខ្លួនរត់បាត់ ទៅជាមុន ។ លុះស្រេចការកាច់កិនសត្រូវដោយកម្លាំងដ៏ខ្លាំងក្លា មុខ គួរឲ្យព្រឺព្រួចពោមប៉ុណ្ណោះហើយ បុរសខ្មៅមាឌធំមាំនោះក៏ត្រកង នាងដាក់លើស្មា លើរហោចចេញបាត់ទៅក្នុងរយៈផ្លូវដ៏ឆ្ងាយដាច់ កន្ទុយភ្នែក ។